

[Moses Olsen.]

ikke har mange erfaringer med hensyn til denne lovgivnings tilstrækkelighed eller mangler. Vi ved også, at arktiske områder er mere sårbare over for forurening m. v. som følge af udnyttelse af naturressourcerne. Endvidere er debatten i den grønlandske offentlighed om hele ressourceproblematikken netop nu ved at komme i gang.

Man kan forudse, at i forbindelse med mineral- og oliedebatten vil man sikkert blive stillet over for hele spørgsmålet om, hvem der egentlig er den retmæssige ejer af undergrunden af havet og landjorden i Grønland. Jeg har set en udtalelse af Grønlandsministeriets departementschef, som mener, at danske og grønlandske interesser i olie- og mineralspørgsmålet er ganske sammenfaldende. Jeg er ikke enig heri, og det er min fornemmelse efter foreløbige undersøgelser, at spørgsmålet i sidste ende vil blive af politisk karakter og ikke så meget af juridisk karakter.

Sådanne spørgsmål må vi tage op i det nedsatte hjemmestyreudvalg, som afholder sine første møder i næste uge, for der er for mig ingen tvivl om, at et hjemmestyre for Grønland, som ikke har kontrol over grønlandske ressourcer, af hvilken art de end måtte være, vil være et meget illusorisk hjemmestyre.

Ministeren taler bl. a. også om anvendelse af atomenergi, og det får mig til at tænke på det uran, vi har oppe i Grønland. I dag ved man nogenlunde, hvor stor uranforekomsten i Kvanefjeldet i Sydgrønland er, og der er udviklet en egnet udvindingsmetode på Risø, så vidt jeg ved. Under Grønlandsrådets møderække i januar 1973 gjorde formanden opmærksom på, at EF i spørgsmålet om udnyttelse af forekomsten af uran har mulighed for at tage et initiativ over for Danmark, såfremt Danmark intet gør selv. Det er af meget stor betydning for os, der overvejer hele spørgsmålet om ressourceproblematikken, at få at vide — hvis det er muligt — om Danmark som EF-medlem har mulighed for at sige nej og fastholde sit nej, såfremt EF skulle ønske brydning af uranet i Kvanefjeldet iværksat, bl. a. i forbindelse med EURATOMs virksomhed og de bestræbelser, som ministeren har nævnt for at finde nye energikilder.

I øvrigt vil jeg ønske regeringen held og

lykke med bestræbelserne på miljøbeskyttelse og kontrol med multinationale selskaber, som jeg finder er meget positive og perspektivrige initiativer.

Til slut vil jeg summere op, hvad jeg finder vigtigst: med hensyn til fiskeriet er vi langtfra overbevist om, at en helhedsløsning er bedre end en generel udvidelse. For det andet vil jeg gentage, at man bør lade eventuelle olie- og gasforekomster hvile endnu en årrække i Grønland. Det tager de sikkert ingen skade af, thi for hurtigt udnyttelse mener jeg er risikabelt af forskellige grunde, især for den fastboende grønlandske befolkning. Jeg har bemærket mig, at olieselskaberne har antydnet, at koncessionsbetingelserne ved Grønland bør være lempeligere for at gøre det attraktivt at investere deroppe. Jeg mener, vi skal være os for at føje os efter selskabernes ønsker i dette tilfælde. Hvis vi venter nogen tid, er jeg sikker på, at det nok af sig selv vil blive attraktivt at investere i Grønland.

Med disse bemærkninger takker jeg ministeren for redegørelsen.

Overgaard Nielsen: Oplægget til denne debat, handelsministerens redegørelse, udstak i går linjerne for det efterfølgende, og disse linjer er i hovedsagen blevet fulgt. Det var en redegørelse, der sagde meget, men efter min mening fortav den faktisk mere. I hvert fald fortav den alt det, der for mig har været det mest tungtvejende i min stillingtagen til EF.

Noget af det kan jeg illustrere ved at citere lidt fra en artikel i tidsskriftet International Politik i Oslo for nylig. Den var skrevet af to svenskere, cand. lic. Olof Kleberg og Peter Wallenstein, og den drejede sig om, som det hed, „Sveriges svar på Norges nej“. Jeg citerer, og det er meget passende at gøre dette på Norges nationaldag:

„En væsentlig komplikation i et uddybet nordisk samarbejde er staternes forskellige relationer til EEC. Fremfor alt indebærer den, at Danmark udelukkes på grund af dets medlemskab af EEC. Eftersom vi sigter på at skabe et alternativ til EEC, forudsætter det, at staterne er medlemmer i den ene eller i den anden organisation, men ikke i dem begge samtidig. I valget mellem at følge en nordisk beslutning om samordning og en EEC-beslut-